

**МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛООР БАТЛАГДСАН “УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2023 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ”-НД
ҮНДЭСНИЙ ГЕОЛОГИЙН АЛБАНЫ ХАРИУЦАН ХЭРЭГЖҮҮЛЭХЭЭР ТУСГАГДСАН АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ**

2023 он

№	Бодлогын үндэслэл	Төсөл, арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт, хэмжих нэгж	Үр дүнгийн үзүүлэлт		2023 онд шаардлагатай хөрөнгө		Үндсэн хариуцагч /УУХҮЯ/	Хамтран хариуцагч /УГА/
				Суурь түвшин /2021 он/	Зорилтот түвшин /2023 он/	Санхүүжил тийн хэмжээ /сая.төг/	Санхүүжил тийн эх үүсвэр		Тайлан
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Бүлэг 2.Эдийн засгийн бодлого									
Зорилго 2.4.Аж үйлдвэржилтийн сэргэлтийг эрчимжүүлэх хүрээнд уул уурхайн түүхий эдийн боловсруулалтын түвшинг нэмэгдүүлж, нэмүү өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж, үнэ цэнийг нэмэгдүүлнэ.									
2.4.5	Монгол Улсыг 2021- 2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл	Геологийн зураглал, судалгааны ажлыг эрчимжүүлэн, гео мэдээллийн нэгдсэн санг баяжуулж,	Геологийн 1:50000-ны масштабын зураглал бүхий газар нутгийн хэмжээ, хувиар	41.9	46	-	Улсын төсөв	1. Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2023 оны 04 дүгээр сарын 10, 13-ны өдрийн /УТХ-2023-06 дугаар/ хуралдаанаар Асгат уул-50, Дэвийн хонгор уул-50, Түдэвтэй-50, Хулд-50 төслүүдийн үр дүнгийн тайланг хэлэлцүүлж давхарга	

	/МУХТЖҮЧ/- 4.2.1, ЗГҮАХ-3.2.3	үйлчилгээг цахимжуулах					зүйн 46 формац, гүний болон бага гүний 19 бүрдлийг ялган зурагласан. Ашигт малтмалын хувьд зэсийн 3, хар тугалга-цайр 1, марганец 1, лити 1, төмрийн 6, жонш 1, гантиг 1, өнгөлгөөний чулуу 3, элс, шавар, хайрганы 3, кварцын 1 нийт 21 илрэл, 144 эрдэсжсэн цэг, 134 геохимийн сарнилын хүрээ, 129 шлихийн сарнилын хүрээг тогтоож, мөнгө 3085 кг, зэс 216496 тн, цайр 23629 тн, сурьма 19500 тн, вольфрам 12500 тн, молибден 13800 тн, никель 8700 тн, хар тугалга 16996 тн, хүнцэл 647700 тн, төмөр 5825516 тн, мангани 53398 тн, өнгөлгөөний чулуу 30000 куб.м, шавар 4628000 сая. тонн таамаг нөөцийг тогтоож, Р зэргээр үнэлгээ өгч, хамгаалагдсан. Хүрсэн түвшин: Ингэснээр 1:50000-ны масштабын геологийн зураглал, ерөнхий эрлийн ажил Монгол орны нутаг дэвсгэрийн 45,15% хамрагдсан. Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэж буй 25 төслийн 2023 оны төсөл, төсвийн тодотголыг ЭБМЗ-өөр
--	-------------------------------------	---------------------------	--	--	--	--	---

							хэлэлцүүлэн, гаргасан дүгнэлтэд үндэслэн Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2023.05.19-ний өдрийн тушаалаар батлуулж, судалгааны ажлыг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлж байна. Үүнээс 2023 онд үр дүнгийн суурин боловсруулалтын ажилтай Борзонгийн говь-50, Хар хайрхан-50, Овоот толгой-50, Үнэгт уул-50, Их хараат уул-50, Цэцэрлэг-50, Их элээт уул-50, Уушгийн улаан-50, Торлог уул-50, Улаангом-50, Их бэрхийн уул-50, Гилбэнт уул - 50, Зангат-50 зэрэг нийт 13 төсөлд ҮГА-тай хамтран тайлангийн шуурхай хяналтыг хийсэн. 3. Цагаан-Овоо-50, Идэртийн нуруу-50, Загал уул-50, Ямаат уул-50, Бөөн хөх уул-50, Буйлст хүрэн уул-50, Овоот шар-50, Үүрэг нуур-50, Мөст уул-50, Ямбат уул-50, Баян зүрх уул-50, Ханхар уул-50 төслүүд 2023 оны хээрийн үйлдвэрлэлийн ажил явагдаж байгаагаас эрлийн Загал уул-50, Бөөн хөх уул-50, Ямбат уул-50, Овоот шар-50, Үүрэг
--	--	--	--	--	--	--	---

							нуур-50, Мөст уул-50, Баянзүрх уул-50, Ханхар уул-50 төслүүдэд шуурхай хяналт хийж, сар бүрийн ирүүлсэн гүйцэтгэлийг газар дээр нь баталгаажуулах, хэмжилт, хяналт хийж, мэргэжил аргазүйн зөвлөмжөөр ханган ажиллассан. Одоо Ямаат уул-50, Буйлс хүрэн уул-50, Цагаан овоо-50, Индэртийн нуруу-50 шуурхай хяналт хийхээр бэлтгэж байна. 4. Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэж байгаа 1:50000-ны масштабын геологийн зураглал, ерөнхий эрлийн ажлын 2023 оны эхний хагас жилд тогтоогдсон ашигт малтмал, ерөнхий эрлийн ажлын үр дүн урьдчилсан байдлаар дурдвал. Тайлан ирүүлсэн Загал-Уул-50, Уушгийн улаан-50, Үнэгт уул-50, Зангат-50, "Ханхар Уул-50, Их бэрх уул-50, Овоот толгой-50, Торлог Уул-50, Цэцэрлэг-50, Мөст уул-50, Баянзүрх уул-50, Борзонгийн говь-50, Индэртийн нуруу - 50, Цагаан Овоо-50, Үүрэг нуур-50, Гилбэнт Уул-50, Буйлст хүрэн уул-50,
--	--	--	--	--	--	--	--

								Хархайрхан-50, Овоот шар-50, Ямаат уул-50, Бөөн хөх уул-50, Их хараат уул-50 зэрэг нийт 22 төсөл ерөнхий эрлийн ажлаар дараах ашигт малтмалын судалгаагаар тогтоогдсон үр дүнг ирүүлсэн байна. Үүнд: 1. Бөгтрөг уулын зэсийн илрэл, 2. Хороот уулын зэсийн илрэл, 3. Улаан толгойн зэсийн илрэл, 4. Урчуудын хөндийн алт-зэсийн илрэл, 5. Дэвсэнгийн алтны илрэл, 6. Улт улааны төмрийн илрэл, 7. Хөндлөнгийн бал чулууны илрэл, 8. Хөндлөн худгийн зэс-алтны илрэл, 9. Шавар худийн зэсийн илрэл, 10. Хүрэн бүстийн зэсийн илрэл, 11. Булагтын вольфрамын илрэл, 12. Цахир-Уулын алтны илрэл, 13. Баян-Өндөрийн алт-мышъякын илрэл,
--	--	--	--	--	--	--	--	---

								14. Эхэн-Усны зэсийн илрэл, 15. Зүүн-Уужимын алт-мышъякын илрэл, 16. Цагаан толгойн алт-мышъякын илрэл, 17. Дунд-Уужимын мышъяк-сурьмагийн илрэл, 18. Мөргөцөг худгийн алт-мышъякын илрэл, 19. Бүлээн булгийн полиметаллын илрэл, 20. Хүрэн хадны алт-мышъякын илрэл, 21. Хөх нуурын шаврын илрэл, 22. Хяртын нуурын шаврын илрэл, 23. Баян уулын элсний илрэл, 24. Доод Нарийны голын алтны шороон илрэл, 25. Сүмбэр уулын бал чулууны илрэл, 26. Жалга нэртэй Манганы илрэл, Үүнээс гадна илрэл болох нь тогтоогдсон нэршил өгөгдөөгүй Алт-7, Алт-мышъяк-7, Зэс-7, Холимог металл-1, Манган-2ш, Мышъяк-3ш, Молибден-1, Висмут- 2, Гипс-2, Нүүрс-3, Үнэт эрдэнийн чулууны-2,
--	--	--	--	--	--	--	--	--

								Гоёлын чулууны 1 илрэл, Барилгын материалын түүхий эдийн 1 нийт 65 илрэлүүдийг тогтоогдсон бөгөөд Эрдэсэжсэн цэг 848, Цэгэн гажил 1093 лабораторийн шинжилгээний үр дүнгээр тогтоогдсон байна. - Гео-Орон ХХК-ийн хэрэгжүүлж байгаа Халзан овоо-50, Их цог өндөр ХХК хэрэгжүүлж байгаа Өндөр ширээт-50, Татах хүч ХХК-ийн хэрэгжүүлж байгаа Хайрхан овоо-50, Мадерланд ХХК-ийн хэрэгжүүлж байгаа Алаг баян-50 төсүүдэд холбогдох мэргэжилтнүүд тойрох хуудсаар хяналт хийж, ЭБМЗ-ийн хурлаар орж хэлэлцүүлэх бэлтгэл ажлыг хангасан. - Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэж байгаа геологийн судалгааны ажлын Хархайрхан-50, Их элээт уул-50, Цэцэрлэг-50, Их бэрх уул-50, Их хараат уул-50, Цагаан Овоо-50, Индэртийн нуруу -50, Загал-Уул-50, Ямаат уул-50, Бөөн хөх уул-50, Буйлст хүрэн уул-50, Овоот шар-50, Үүрэг нуур-50, Мөст уу-50, Ямбат
--	--	--	--	--	--	--	--	--

							уул-50, Баянзүрх уул-50, Ханхар уул-50 төслүүдийн 2023 оны 3 дугаар улирлын тайланг хүлээн авч нэгтгэн, УУХҮЯ-нд 2023.10.26-ны өдрийн 2/583 тоот албан бичгээр илгээсэн.
			Геологийн 1:25000-ны масштабын зураглал бүхий газар нутгийн хэмжээ, хувиар	-	0.1	-	Улсын төсөв Улсын төсвийн хөрөнгөөр 1:25000-ны масштабын нарийвчилсан геологийн зураглалын ажлыг 2024-2028 онуудад Хархорин-25, Майдар-25, Чойбалсан-25, Налайх-25 төслүүдийг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөгөөний төсөлд санал боловсруулсан. Хүрсэн түвшин: Төслийг батлуулах ажил явж байна.
			Геологийн 1:200000-ны масштабын иж бүрдэл зураг хийх талбайн хэмжээ, хувиар	68	100	-	Улсын төсөв “1. Монгол орны нутаг дэвсгэрийн М хавтгайн хэмжээнд Улсын геологийн 1:50000-ны масштабын иж бүрдэл зургийг нэгтгэх ажлын 2023 оны төсөв, төлөвлөгөөг УУХҮСайдын 2023 оны А/21 дүгээр тушаалаар батлуулан ажлыг эхлүүлсэн. 2. Төслийн 2023 оны хээрийн болон суурин боловсруулалтын ажлын хэмжээ, арга, аргачлалттай

							танилцан хянаж, ЭБМЗ-ийн 2023.02.14-ний өдрийн хуралдаанаар хэлэлцэн баталгаажуулсан. ЭБМЗөвлөлийн дүгнэлтийг үндэслэн УУХҮС-ын шийдвэрийн төслийг боловсруулан ажиллаж байна. 3. Монгол орны нутаг дэвсгэрийн L хавтгайн хэмжээнд улсын геологийн 1:200000-ны масштабын иж бүрдэл зургийг нэгтгэх төсөл Монголын геологийн зургийн редакцын зөвлөлөөр хянагдаж, шүүмжлэгч томилуулах хүсэлтийг ЭБМЗ-д гарган ажиллаж байна. Монгол орны нутаг дэвсгэрийн L болон M хавтгайн хэмжээнд хээрийн судалгааны ажлыг бүрэн дуусгаж, эцсийн үр дүнгийн тайлан боловсруулалтын ажил хийгдэж, Монголын геологийн зургийн редакцын зөвлөлөөр хянагдаж, шүүмжлэгч томилуулах хүсэлтийг ЭБМЗ-д гарган ажиллав.
--	--	--	--	--	--	--	--

			Агаарын геофизикийн 1:200000-ны масштабын соронзон судалгаа бүхий нутаг дэвсгэрийн хэмжээ, хувиар	65	68.1	-	Улсын төсөв	Ховд-2020 1:200000-ны масштабын агаарын геофизикийн судалгааны ажил -Нийлбэр соронзон орны эрчимжилтийн зураг, -Туйлын засвар хийсэн нийлбэр соронзон орны зураг, -Нийлбэр цацраг идэвхжилийн зураг (Tcnt), -Газрын калийн агуулгын зураг (K), -Газрын торийн агуулгын зураг (Th), -Газрын ураны агуулгын зураг (U), нийт 6 төрлийн зураг 104044 кв.км талбайн хэмжээнд тайлбар бичгийн хамт зохиогдож, Эрдэс Баялгийн Мэргэжлийн Зөвлөлийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх бэлтгэл ажил хангагдсан. Төслийн нийт гүйцэтгэл 99%- тай хэрэгжиж байна. 2. Монгол орны нутаг дэвсгэрийн 172693 кв.км талбайг хамрах Хангай-1 төслийг шинээр хэрэгжүүлэхээр холбогдох тооцоо судалгааны ажлыг гүйцэтгэсэн.
--	--	--	--	----	------	---	----------------	---

								“Геосан” ХХК-ийн гүйцэтгэж буй 1:200000 масштабын агаарын геофизикийн судалгаа “Ховд-2020” төслийн соронзон, уран, тори, кали болон 5 сувгийн нийлбэрийн зураг зохиодож, шинжээчийн дүнэлт гарсан. Хүрсэн түвшин: тайланд хяналтын хуудсаар холбогдох мэргэжилтнүүд хяналт хийсэн. Хүрсэн түвшин: ЭБМЗ-ийн хурлаар орж хэлэлцүүлэх бэлтгэл ажлыг хангасан.
			Геологийн зураглалыг төрөлжүүлж, шинээр болон үргэлжлүүлэн хийх судалгааны ажлын тоо	15	24	-	Улсын төсөв	2024 онд хэрэгжүүлэх Геологийн судалгааны геохими, геофизики, гидрогеологи-геоэкологийн судалгааны ажлын 4, эрдэс баялгийн сэдэвчилсэн судалгаа, эрэл үнэлгээний ажлын 5 төсөл, 2025 онд шинээр эхлүүлэх, геологийн судалгааны ажлын геохими, геофизик, гидрогеологи, геоэкологи, региональ судалгааны ажлын 4, Геомэдээлэлийн сан ажлын 1, 2026 онд шинээр эхлүүлэх геологийн судалгааны ажлын геохими, геофизики,

								гидрогеологи, геозкологи болон региональ судалгааны ажлын 4 нийт 18 төслийн төсвийн төсөөллийг боловсруулан, холбогдох тооцоо судалгааны хамт УУХҮЯ-нд 2023 оны 03 дугаар сарын 21-ний өдрийн 1/163 тоотойр хүргүүлсэн.
			Мэдээллийн баяжуулалт хийж, үйлчилгээг цахимжуулах гео мэдээллийн нэгдсэн сангийн тоо	-	3	-	Улсын төсөв	Үндэсний геологи, эрдэс баялгийн мэдээллийн нэгдсэн санг Илрэл-3538, Худаг-4575, Цооног-5217, Шлихийн хүрээ-2705, Өрөмдсөн цооног-400, Эрдэсжсэн цэг-155 нийт 5880 ширхэг мэдээллээр баяжуулсан. Давхарга зүйн сан-707, Горизонт-61, Интрузив чулуулгийн сан-3362, Эффузив чулуулгийн сан-360, Палеонтологийн олдворын дэд сан-3567, Үнэмлэхүй насны сан-1119, 314 метадата оруулсан Хүрсэн түвшин: Нийт 9400 мэдээллээр баяжуулсан.

ҮНДЭСНИЙ ГЕОЛОГИЙН АЛБА

Дэлгэрэнгүй мэдээлэл авах эх сурвалж:
Хүний нөөц сургалт хариуцсан ахлах мэргэжилтэн Б.Мөнхтуяа
Холбоо барих утас: 70181208
Цахим шуудан: b.munkhtuya@ngs.gov.mn